

Handläggare
Aida Hammami
Telefon: 08-50825182**Till**
Socialnämnden
2026-03-24

Skrivelse gällande stöd till föräldrar med barn involverade i högerextremism eller annan våldsbejakande extremism

Svar på skrivelse från Liberalerna, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen har mottagit en skrivelse från Liberalerna, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna som efterfrågar klarhet i hur staden arbetar med stöd till föräldrar vars barn är involverade i eller riskerar att involveras i högerextremism eller annan våldsbejakande extremism. Skrivelsen tar även upp frågan om huruvida ytterligare insatser eller förstärkt samverkan bedöms nödvändig.

Frågeställarna lyfter i skrivelsen att Stockholm har de senaste åren sett en tydlig ökning av högerextrema aktivklubbar som rekryterar barn och unga. Det handlar om grupper som öppet tränar för våldsamma konfrontationer och som bygger våldskapital i syfte att angripa meningsmotståndare. Expo, CVE och Säkerhetspolisen varnar alla för utvecklingen. Säpo beskriver högerextremismen – tillsammans med den våldsbejakande islamismen – som de två främsta hoten inom den extremistiska miljön just nu.

Förvaltningen delar bilden om en ökning av högerextremistiska uttryck och ser nya arenor för rekrytering av barn och unga till dessa extremistmiljöer. Staden har i dag ett strukturerat och samordnat arbete mot våldsbejakande extremism där stöd till föräldrar utgör en viktig del. Arbetet sker både förebyggande och vid uppmärksammade risker, i nära samverkan med andra förvaltningar, stadsdelsförvaltningar och externa aktörer.

Därutöver finns riktade insatser för barn, unga och vuxna som vill lämna kriminella eller våldsbejakande extremistiska miljöer. Förvaltningen följer kontinuerligt utvecklingen och bedömer i nuläget att befintliga strukturer är ändamålsenliga, men att arbetet

behöver fortsätta att utvecklas i takt med förändrade uttryck och rekryteringsmönster.

Förvaltningen överlämnar tjänsteutlåtandet med förslag om att socialnämnden godkänner det som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Förvaltningen har mottagit en skrivelse från Liberalerna, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna där klarhet efterfrågas i hur staden arbetar med stöd till föräldrar vars barn är involverade i eller riskerar att involveras i högerextremism eller annan våldsbejakande extremism.

Ärendet

Frågeställarna efterfrågar svar på hur staden arbetar med stöd till föräldrar vars barn är involverade i eller riskerar att involveras i högerextremism eller annan våldsbejakande extremism. Skrivelsen tar även upp frågan om huruvida ytterligare insatser eller förstärkt samverkan bedöms nödvändig.

Följande frågeställningar lämnas till förvaltningen att besvara:

1. Vilket riktat stöd erbjuder staden i dag till föräldrar vars barn är involverade i högerextremism och aktivklubbar?
2. Hur arbetar staden för att i ett tidigt skede ge stöd till föräldrar när barn och unga visar tecken på radikalisering inom högerextrem eller annan våldsbejakande extremistmiljö?
3. Bedömer förvaltningen att det behövs ytterligare insatser, utbildning eller förstärkt samverkan för att förebygga och motverka att barn och unga rekryteras till dessa grupper?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgrupp har behandlat ärendet den 18 mars 2026 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 19 mars 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Staden bedriver i dag ett strukturerat och samordnat arbete mot våldsbejakande extremism där stöd till föräldrar utgör en viktig del. Arbetet sker både förebyggande och vid uppmärksammade risker, i nära samverkan med andra förvaltningar, stadsdelsförvaltningar och externa aktörer. Därutöver finns riktade insatser för barn, unga och vuxna som vill lämna kriminella eller våldsbejakande extremistiska miljöer.

Förvaltningen följer kontinuerligt utvecklingen och bedömer i nuläget att befintliga strukturer är ändamålsenliga, men att arbetet

behöver fortsätta att utvecklas i takt med förändrade uttryck och rekryteringsmönster.

Staden erbjuder i dag stöd till föräldrar genom flera befintliga verksamheter och samverkansformer. Stödet är inte alltid knutet till en specifik extremistisk ideologi, utan utgår från oro för barn och unga som riskerar att dras in i destruktiva, kriminella eller våldsbejakande extremistiska miljöer.

Stödet kan bland annat bestå av rådgivning och vägledning via socialtjänst och öppenvårdsinsatser, individuellt anpassat föräldrastöd inom ramen för ordinarie socialt arbete, samverkan med skola, socialtjänst, polis och fritid inom ramen för SSPF, och insatser inom ramen för sociala insatsgrupper (SIG), där flera aktörer samverkar kring barn, unga och vuxna med behov av samordnade insatser samt tillgång till stadens samordnade arbete mot våldsbejakande extremism, inklusive konsultativt stöd och kompetensstöd till yrkesverksamma.

Föräldrar kan själva vända sig till socialtjänsten vid oro för sitt barn eller vid behov av stöd för egen del. Socialtjänstens insatser anpassas utifrån den enskildes ålder, behov och situation.

Genom att uppmärksamma tidiga tecken på oroande utveckling, inklusive radikaliserings inom våldsbejakande extremistmiljöer så arbetar vi förebyggande. Där samverkan mellan alla delar av samhällets aktörer som kommer i kontakt med barn och unga är av vikt. Arbetet omfattar bland annat samverkansrutiner för tidig signalering och samordnade insatser, kompetensstöd till professionella som möter barn och unga, dialog med och stöd till vårdnadshavare när oro uppmärksammas och insatser som stärker skyddsfaktorer såsom trygga relationer, delaktighet och meningsfull fritid erbjuds.

Socialtjänsten erbjuder även stöd till personer som önskar lämna en kriminell eller våldsbejakande extremistisk miljö. Tillsammans med polisen och kriminalvården samarbetar socialtjänsten gemensamt med att identifiera och löpande följa vuxna individer som är i riskzon, för att snabbt kunna möta individerna med åtgärder, dels för att avhjälpa den akuta situationen, dels för att ge individen stöd och verktyg att lämna den kriminella och/eller våldsbejakande miljön.

Den centrala avhopparverksamheten vid socialförvaltningen är tillgänglig för vuxna individer med hög hotbild som har ett särskilt skyddsbehov, vilket bedöms av polisens centrala Brottsoffer- och personsäkerhetssektion (BOPS). För att få stöd från stadens centrala avhopparverksamhet krävs att individen samtycker till att sekretessen bryts mellan socialtjänst och BOPS. Det sker genom kvalificerat avhopparstöd, där individer erbjuds insatser som

psykosocialt stöd, säkerhetsbedömningar och stöd i etablering av ett liv utanför den destruktiva miljön.

Avhopparstödet riktar sig till såväl unga som vuxna och sker i samverkan med relevanta aktörer. Föräldrar till barn som vill lämna extremistiska miljöer kan därigenom också få stöd och vägledning som en del av helhetsinsatsen.

Ett liv kopplat till våldsbejakande extremism sker ofta i en social kontext som involverar människor i personens närhet. Anhöriga till personer som är inblandade i våldsbejakande extremism kan inte sällan behöva stöd också för egen del. Att det personliga sociala nätverket kan ge ett uthålligt stöd har visat sig ha en positiv påverkan på människors motivation att söka hjälp för att lämna en extremistmiljö. Anhöriga kan även spela en viktig roll för att personer med koppling till våldsbejakande extremism ska fullfölja sina stöd- och behandlingskontakter över tid. Därför är det av vikt att socialtjänsten vid behov erbjuder stöd till anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism. Insatserna ska anpassas utifrån individuella behov och förutsättningar samt med hänsyn till att olika former av våldsbejakande extremism tar sig olika uttryck.

Behov framåt av fortsatt utveckling och kompetens

Förvaltningen bedömer att det finns väl fungerande strukturer för samverkan och förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism i Stockholms stad. Samtidigt är området i ständig förändring, vilket ställer krav på kontinuerlig utveckling och kunskapsuppdatering.

Ett fortsatt behov framåt är kompetensutveckling för att följa aktuella trender, inklusive nya uttryck, symboler och arenor för rekrytering, särskilt i digitala miljöer men även i fysiska sammanhang där barn och unga kan dras in i våldsbejakande extremistiska miljöer. Förvaltningen har uppdrag i budget att utveckla stadens arbete mot våld bland unga i supporterkulturen, med fokus även på lägre divisioner med målsättning att kartlägga hur utbredd våld bland unga i supporterkulturen är, förekomsten av spontanmatcher samt högerextremistiska kopplingar till detta.

Syftet är att förebygga våld bland unga inom supporterkulturen och att förhindra att barn och unga dras in i högerextrema miljöer, till exempel Aktivklubb. Som en del av detta arbete tas en folder fram med grundläggande information om VBE, vilket stöd och vilken rådgivning som finns samt kontaktuppgifter till relevanta verksamheter.

Foldern riktar sig till föräldrar med barn i stadens skolor och skickas ut via Informentor.

Vidare finns ett behov av ökad förståelse för det internationella omvärldsläget och hur globala händelser, konflikter och ideologiska strömningar kan påverka radikaliserings, mobilisering och normalisering av våld i det lokala sammanhanget och i vardagen för barn och unga i staden.

Förvaltningen ser även ett värde i att följa aktuell forskning och kunskapsutveckling kring evidensbaserade metoder för att förebygga radikalisering samt insatser riktade till personer som redan befinner sig i våldsbejakande extremistiska miljöer. Detta är en förutsättning för att säkerställa att stadens arbete fortsatt vilar på kunskap, beprövade metoder och ändamålsenliga arbetssätt.

Förvaltningen följer därför utvecklingen löpande och deltar i relevanta samverkans- och kunskapsforum, samt anpassar vid behov arbetssätt och insatser i takt med ny kunskap och förändrade förutsättningar. Förvaltningen säkerställer, tillsammans med stadsledningskontoret och övriga fackförvaltningar, att stadsdelsnämnderna fortlöpande får ta del av aktuell kunskap och utveckling för att möjliggöra anpassningar av arbetssätt och insatser. Det sker genom stadsövergripande VBE-nätverk, utbildningar och lokalt anpassade åtgärder/arbetssätt.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Skrivelse gällande stöd till föräldrar med barn involverade i högerextremism eller annan våldsbejakande extremism

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2026-03-13
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2026-03-13